

Jaarstukken 2018

gemeente
gouda

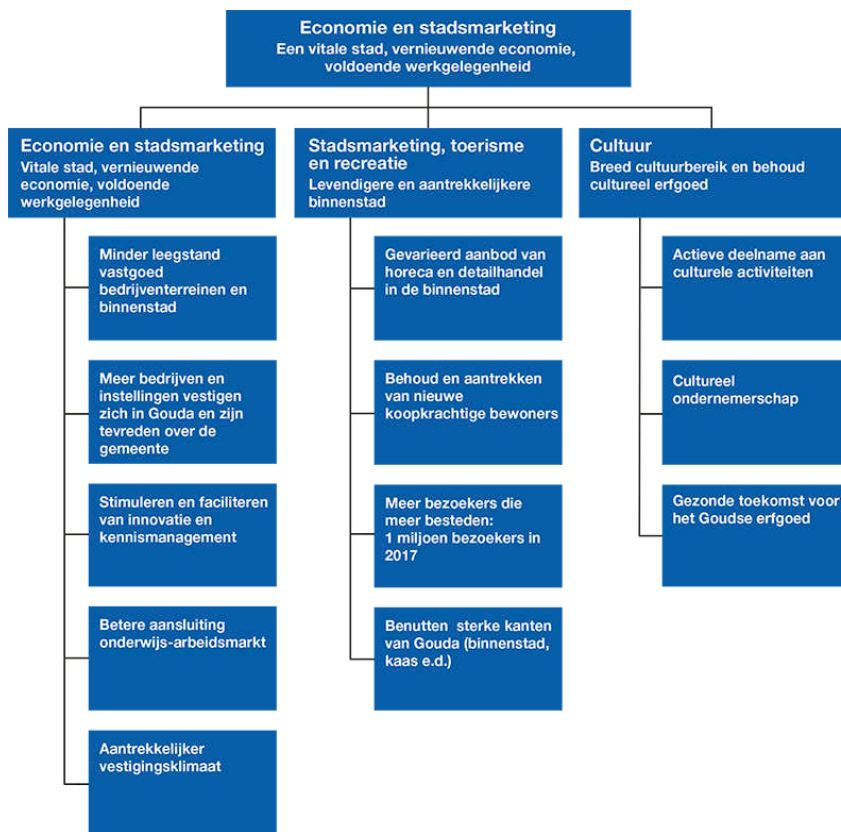

3.1 Economie, cultuur en stadsmarketing

Toelichting bij de foto:

Het startschot van de Cheese Experience door de initiatiefnemers en wethouder Thierry van Vugt.

3.1.1 Wat heeft Gouda bereikt?

3.1.2 Wettelijk voorgeschreven beleidsindicatoren

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) verplicht de gemeente om in de programma's te rapporteren over de realisatie van de maatschappelijke effecten aan de hand van een voorgeschreven set beleidsindicatoren, die (ook) gepubliceerd worden op waarstaatjegemeente.nl. Op de website staan alleen de actuele waarden. Om de waarden in perspectief te kunnen plaatsen, zijn in onderstaande tabel ook de waarden uit de Goudse programmabegroting 2018-2021 opgenomen. De wetgever wil met deze kengetallen de vergelijkbaarheid tussen gemeenten vergroten. Alle gemeenten zijn immers verplicht deze kengetallen te publiceren. Gouda betreurt het dat de kengetallen veelal niet van recente datum zijn en vaak onvoldoende aansluiten bij wat de gemeente zelf wil bereiken. Daarom heeft de gemeente naast de wettelijke verplichte indicatoren ook eigen indicatoren opgenomen. Deze zijn in dit programma te vinden onder het kopje "Wat heeft de gemeente ervoor gedaan".

Nr.	Indicator	Meeteenheid	Periode	Gouda	Nederland
1	Vestigingen	per 1.000 inwoners 15-64 jaar	2016	103,8	134,0
		per 1.000 inwoners 15-74 jaar	2017	97,3	120,0
2	Banen	per 1.000 inwoners 15-64 jaar	2016	738,5	744,0
		per 1.000 inwoners 15-74 jaar	2017	649,2	651,5
3	Netto arbeidsparticipatie	%	2016	64,7	65,8
			2017	66,3	66,7
4	Vervallen in de loop van 2018				
5	Functiemenging	%	2016	51,7	52,1
			2017	52,1	52,4

Nr.	Indicator	Toelichting
1	Vestigingen	Het aantal vestigingen van bedrijven per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-74 jaar. Let op de gewijzigde meeteenheid t.o.v. 2016.
2	Banen	Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten. De indicator betreft het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 74 jaar. N.B. Voor de waarden van 2016 gold een andere definitie en meeteenheid.
3	Netto arbeidsparticipatie	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.
4	Vervallen	

Nr.	Indicator	Toelichting
5	Funcziemenging	De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.

3.1.3 Wat heeft de gemeente ervoor gedaan?

Economie

Samenwerking met Gouda Onderneemt

Sinds de start van de samenwerking met Gouda Onderneemt! in 2013 werken gemeente en Gouda Onderneemt! thematisch samen aan de uitvoering van activiteiten die de economie van Gouda versterken. In 2018 is gewerkt aan een actueel samenwerkingskader.

Hiertoe zijn twee documenten opgesteld:

1. "Economische Agenda Gouda 2018-2020, De kracht van de economie: samenwerken loont!" waarin resultaten, stand van zaken en een vooruitblik op de samenwerking rond het economisch actieprogramma zijn opgenomen en
2. "Met focus samen sterker! – Hoofdlijnen Economische agenda Gouda 2018-2020" dat een samenvatting en weergave van de speerpunten bevat.

Om de samenwerking te bekrachtigen en de vernieuwing van het economisch actieprogramma te markeren is op 30 januari 2018 een intentieovereenkomst ondertekend waarin het college van BenW en het bestuur van Gouda Onderneemt! zich committeren aan de uitvoering van de vernieuwde economische agenda voor Gouda voor de jaren 2018-2020.

Na de verkiezingen is een match uitgevoerd met het coalitieprogramma en zijn in samenspraak inhoud en prioriteiten in de economische agenda opnieuw benoemd.

In september is de programmamanager voor de Economische Agenda aan de slag gegaan. Hij ondersteunt het bestuur van Gouda Onderneemt! en de gemeente in de uitvoering van de economische agenda, zorgt voor verbinding tussen de thema's en signaleert knelpunten en kansen.

Minder leegstand vastgoed binnenstad en bedrijventerreinen en meer bedrijven en instellingen vestigen zich in Gouda

Binnenstad Gouda

De leegstand van de winkels is in 2018 verder gedaald van 12 naar 7%. Dit is o.a. het resultaat van de uitwerking van de leegstandverordening en de pand voor pand benadering. Een in het oog springende invulling van leegstand betrof de voorkant van het oude V&D pand. Ook aan de achterzijde van het pand gaan ontwikkelingen plaatsvinden.

Het project 'Wonen boven winkels' wordt integraal met de aanpak leegstand uitgevoerd. In 2018 zijn in dit kader 13 woningen opgeleverd. Hierbij is wederom voor 7 woningen boven winkels subsidie verleend.

Daarnaast heeft in het kader van Gouda 750 een inventarisatie plaats gevonden naar achterstallig onderhoud van panden in de binnenstad. Op deze lijst is een prioritering toegepast. De eerste 20 panden worden aangeschreven en waar nodig gehandhaafd.

Spoorzone

De kantorenontwikkeling in de Spoorzone is achtergebleven bij de verwachtingen. Dit heeft ertoe geleid dat onderzoek gedaan is naar een andere, gemengde invulling van het gebied.

Goudse Poort

Er is in 2017 een ontwikkelstrategie voor de Goudse Poort opgesteld waaraan alle betrokken partijen (o.a. gemeente, provincie, vastgoedeigenaren) zich hebben gecommitteerd. De ontwikkelstrategie richt zich met name op mogelijkheden voor transformatie van leegstaande kantoren en bedrijfspanden naar andere functies. Het afgelopen jaar is achter de schermen met diverse partijen contact geweest over deze mogelijkheden. Dit zal zich de komende jaren waarschijnlijk vertalen in concrete transformaties. Onderdeel van deze gesprekken is te komen tot een gebiedsdeal detailhandel voor het bedrijventerrein. De in de winkelvisie geformuleerde ambitie om het cluster commerciële voorzieningen op de Goudkade te verplaatsen naar Goudse Poort wordt hierbij betrokken. Daarnaast wordt er gewerkt aan een betere ontsluiting van het bedrijventerrein. In 2018 zijn aanpassingen gedaan bij de entree Nieuwe Gouwe OZV/Hanzeweg. Er zijn voorbereidingen gedaan voor de herinrichting Shell-entree.

De leegstand op Goudse Poort is in 2018 verder gedaald. Dit hangt o.m. samen met de vestiging van landelijk bekende internetaanbieders, maar ook door bijvoorbeeld de sloop van het oude belastingkantoor.

Betere aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt

De gemeente werkt samen met de regio aan versterking van de samenwerking tussen onderwijs, ondernemers en overheden. In dit kader wordt gewerkt aan verschillende initiatieven.

Triple Helix agenda

De gemeente is samen met de andere gemeenten uit de regio Midden-Holland verkenningen gestart om projecten te definiëren waaraan onderwijs, ondernemers en overheden samen kunnen werken. Gedacht wordt aan projecten rond belangrijke maatschappelijke uitdagingen zoals bodemdaling, energietransitie, innovaties in de zorg en mobiliteit. Het zoeken naar innovatieve benaderingen voor de vraagstukken staat centraal in de opzet van deze projecten.

Centrum voor Innovatief Vakmanschap Smart Technology (CIV Smart Technology)

De subsidieperiode voor het CIV Smart Technology loopt in 2019 af. Partners zijn vanaf dat moment met elkaar verantwoordelijk voor de instandhouding en ontwikkeling van het CIV Smart Technology. Er is een verkenning uitgevoerd naar de gewenste governance om het CIV Smart Technology te continueren. Bedrijven uit het Innovatieplatform participeren in het CIV Smart Technology door deelname aan Living labs (o.a. project Stevige Stad op Slappe Bodem) en een project om de luchtkwaliteit te meten.

Project acquisitie Hbo Zorg en ICT

Hbo ICT

De samenwerking met Supinfo is helaas niet tot stand gekomen. De ambitie om een hbo-opleiding ICT aan Gouda te verbinden is echter nog steeds actueel zoals ook in het coalitieakkoord is vermeld. Daartoe is inmiddels een projectleider aangetrokken.

Hbo Zorg

Er is een alliantie gevormd met zorgaanbieders, Transmuraal Netwerk en arbeidsmarktorganisatie (zorg) Care2Care en de gemeente. Deze alliantie verkent de mogelijkheden om een hbo-opleiding Zorg aan Gouda te verbinden.

Centrum voor Innovatief Vakmanschap Welzijn en Zorg (CIV Welzijn en Zorg)

Op 11 juni 2018 is een intentieverklaring ondertekend voor de ontwikkeling van een CIV Welzijn en Zorg. De gemeente participeert in het CIV Welzijn en Zorg als partner.

Drie ambities staan in de samenwerking centraal:

- Het ontwikkelen van modulair en certificeerbaar onderwijs gericht op actuele en snel ontwikkelende thema's, zodat studenten meer keuze en regie hebben in hun ontwikkeling en zodat om-, her- en bijscholing interessanter wordt voor zittend personeel en hun werkgevers;
- Hybride onderwijs geven in (wijk)labs; onderwijs vindt zoveel mogelijk in praktijksituaties plaats;
- Practoraat Welzijn en Zorg: praktijkgericht onderzoek met een meerwaarde voor werkveld, docenten en studenten.

De subsidie is eind 2018 toegekend.

Techniekpunt Gouda

Techniekpunt Gouda heeft als doel om activiteiten aan te bieden die kinderen kennis laten maken met wetenschap en techniek, om zo de keuze voor een wetenschappelijke en/of technische opleiding te stimuleren. Techniekpunt Gouda bereikt jaarlijks een kleine 6000 leerlingen met activiteiten zoals technieklessen in de klas, bedrijfsbezoeken, programmeerlessen, bezoek aan techniekstands etc. Naast de terugkerende activiteiten op en voor de basisscholen is op 19 april 2018 samen met de Goudse bedrijven, scholen en Goudasfalt een groot evenement georganiseerd, het 'Tech Experience Event', waar jongeren van 10-14 jaar en hun ouders naar hartenlust konden experimenteren. Daarmee wordt naast het primair onderwijs nu ook op het voortgezet onderwijs ingezet. Het Techniekpunt en de Brede School zijn betrokken bij de plannen voor doorontwikkeling van de Chocoladefabriek, waarbij een techniekwerkplaats zou moeten worden gerealiseerd.

Vanuit het Rijk zijn middelen gereserveerd om een impuls te geven aan sterker techniekonderwijs in het vmbo. Vo-scholen moeten hiervoor een 'regionaal' plan schrijven. De samenwerkende scholen in Gouda zijn de vmbo-scholen Goudse Waarden, Carmel College, Wellant College en Driestar College, evenals mboRijnland en het Hoornbeeck College. Hoofddoel is om meer leerlingen enthousiast te krijgen om voor techniek te kiezen. Het bedrijfsleven doet mee om bedrijfsbezoeken, gastlessen en stageplaatsen mogelijk te maken en denkt mee over de programmering van het onderwijs. De Brede School, Techniekpunt Gouda en de gemeente Gouda zijn als partners ook betrokken bij de vormgeving van het plan.

Aantrekkelijker vestigingsklimaat

De gemeente werkt aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor alle bedrijven in Gouda en voor de binnenstad in het bijzonder.

Algemeen

Het is belangrijk dat gemeente en ondernemers/instellingen elkaar kennen en ontmoeten. Met dat doel vinden bedrijfsbezoeken van het college van BenW plaats. In 2018 zijn twee bedrijven door het college bezocht. De accountmanager onderhoudt ook persoonlijk contact met bedrijven en er is intensief contact met de parkmanagers van de bedrijventerreinen en met de Centrummanager in de binnenstad. De lijnen zijn kort en bij specifieke vraagstukken of problemen onderneemt de accountmanager actie om deze op te lossen.

De gemeente organiseert samen met Gouda Onderneemt! een aantal activiteiten die het vestigingsklimaat bevorderen, zoals de organisatie van een startersavond, de verkiezing Ondernemersprijs Midden-Holland en het faciliteren van het vacatureplatform Gouda-Werkt.

Vanwege onvoldoende aanmeldingen kon de geplande startersavond in het najaar geen doorgang vinden. De bijeenkomst is verplaatst naar februari 2019 en is toen goed bezocht.

De regionale ondernemersprijs Midden-Holland is op 15 januari uitgereikt waarbij er twee Goudse ondernemers in de prijzen vielen: Carapax IT en Excent Tandtechniek.

Het Goudse vacatureplatform Gouda-werkt.nl bestaat nu anderhalf jaar en maakt een snelle ontwikkeling door. Gemiddeld staan er 100 vacatures op het platform. De bezoekers van het platform komen grotendeels uit Gouda. In het eerste jaar zijn 30 vacatures aantoonbaar via het platform vervuld. Er zijn sponsorbedrijven gevonden die samen met de gemeente en onderwijs zitting hebben in een stuurgroep.

De gemeente en Gouda Onderneemt! hebben een succesvolle krachtige lobby gevoerd voor het behoud van toe- en afrit 11 van de A12. Ook vindt een lobby plaats voor het vergroten van de capaciteit van de A20.

Binnenstad

De beleidsregels uitstallingen uit 2017 zijn geëvalueerd. Dit heeft ertoe geleid dat er nieuwe beleidsregels voor de uitstallingen 2018 in het kernwinkelgebied zijn opgesteld in nauwe samenwerking met de SOG en de GAB; ondernemers hebben hierdoor de mogelijkheid om de uitstraling van hun winkel te verbeteren.

De feestverlichting is gemeten, aangepast en opnieuw opgehangen conform het bouwbesluit en door de OMDH is een voorlopige vergunning afgegeven. In 2019 worden de laatste aanpassingen verwerkt waardoor er een definitieve vergunning kan worden verleend. De uitvoering is ter hand genomen door de SOG.

Er is in samenwerking met alle partijen in de binnenstad (winkeliers, ondernemers, bewoners, culturele instellingen, horeca, makelaars en vastgoedeigenaren) een nieuw uitvoeringsprogramma binnenstad opgesteld voor de periode 2018-2022. Het programma zal in 2019 door het college worden vastgesteld.

Regionale samenwerking

Regio Midden-Holland

De provincie vraagt de regio's om een regionale kantorenstrategie op te stellen (verplicht) en een regionale bedrijventerreinenstrategie en een regionale detailhandelsvisie (vrijwillig). De regio Midden-Holland is bezig met het opstellen van deze visies. Nieuw in de werkwijze is dat een gemeente namens de regio optreedt als trekker van het dossier. Voor de regionale kantorenvisie is Gouda aangewezen als trekker. De visie moet in het voorjaar van 2019 gereed zijn. Voor de regionale detailhandelsvisie treedt Bodegraven-Reeuwijk als trekker op, en voor de regionale bedrijventerreinenstrategie de gemeente Krimpenerwaard.

De A12 corridor samenwerking is een prioriteit van de regio. Er zijn tussen de gemeenten Lansingerland, Zoetermeer en Waddinxveen regionale afspraken gemaakt over de uitgifte van logistieke bedrijventerreinen waarbij ook Zuidplas zich aansluit (Provinciaal Programma grootschalige logistieke bedrijventerreinen A 12 corridor) en er is een samenwerkingsovereenkomst gemaakt om uitvoering te geven aan de geformuleerde ambitie. Hierin zijn vijf programmalijnen opgenomen.

Gemeente Waddinxveen is na de provinciale verkenning aangewezen als trekker van een vervolgonderzoek naar nut en noodzaak van een containeroverslagpunt. Panteia heeft een rapportage opgesteld die eind 2018 gepubliceerd is. Bestuurlijke besluitvorming hierover vindt plaats in het eerste kwartaal van 2019.

Het Bestuurlijk Overleg Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt is omgevormd tot een zogenaamd Triple Helix overleg, waarbij ook de samenwerkingspartners uit het bedrijfsleven en onderwijs regulier aanschuiven. Triple Helix is samenwerking tussen overheid, onderwijs en bedrijven gericht op innovatie. Rol van de overheid is aanjagen en faciliteren. In het coalitieakkoord is de ambitie opgenomen om voor de regio Midden-Holland een Triple Helix agenda op te stellen (zie ook onder betere aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt).

Groene Hart Werkt

Ook in 2018 heeft het succesvolle event "Kom binnen bij bedrijven" plaats gevonden. In de week van 9-14 april stelden bedrijven in de regio hun deuren open voor werkzoekenden, scholieren en belangstellenden. In totaal deden in de regio 294 bedrijven mee, die gedurende deze week ruim 1.000 bezoekers verwelkomden. In Gouda deden 46 bedrijven mee die 300 bezoekers ontvingen. Hier zijn in Gouda 4 ingevulde vacatures uit voort gekomen, 5 leerwerkplekken/ werkervaringsplaatsen en 2 vrijwilligersfuncties. Op 17 april heeft de gemeente een ondernemersontbijt georganiseerd voor de deelnemende bedrijven, dat goed bezocht werd. Bedrijven stelden deze waardering en mogelijkheid om ervaringen uit te wisselen erg op prijs.

Stadsmarketing, toerisme en evenementen

Gevarieerd aanbod van detailhandel en horeca in de binnenstad

In januari 2018 is de Winkelvisie "Gezellig en gemakkelijk winkelen en boodschappen doen in Gouda 2017-2025" vastgesteld.

Vanuit het accountmanagement en centrummanagement zijn vele bedrijven (winkeliers maar ook horeca) begeleid bij het vestigen van nieuwe winkels, het uitbreiden van bestaande winkels of andere vragen die er waren. De gemeente probeert hiermee het ondernemerschap in Gouda zo aantrekkelijk mogelijk te maken. Er is een factsheet gemaakt voor de binnenstad ten behoeve van makelaars en vastgoedeigenaren die zij kunnen gebruiken bij de werving van nieuwe ketens, franchisers en exploitanten.

Meer bezoekers die meer besteden

Vanuit toerisme wordt breed ingezet om meer bezoekers naar Gouda te trekken. De doelstelling van 1 miljoen bezoekers is bereikt: in 2018 konden we 1,1 miljoen bezoekers aan Gouda noteren. Ook de culturele trekkers in Gouda lieten groeiende bezoekersaantallen zien. Zo hebben in 2018 bijvoorbeeld de Sint Janskerk (+ 10.000) en Museum Gouda (+ 25.000) weer grote groei bereikt. Maar ook de gemiddelde hotelbezetting is toegenomen naar 74,5%. Er is een infographic gemaakt van de toeristische cijfers die gebruikt kan worden bij de werving van vrijetijdsondernemers en hotels.

In het vierde kwartaal is gestart met de nieuwe ambitie toerisme, samen met het werkveld toerisme. In het voorjaar van 2019 wordt dit traject afgerond.

Samen met de partners die de meeste betalende bezoekers ontvangen is gestart om het Goudse aanbod zichtbaar te maken op de OTA's, de online ticketing agents. Ook werkt de gemeente er aan om ervoor te zorgen dat het Goudse aanbod meer reviews krijgt op tal van platformen zoals o.a. Tripadvisor en Zoover. Het afgelopen jaar heeft Gouda een enorme hoeveelheid free publicity gecreëerd door het hosten van persreizen en persbezoeken en het actief uitnodigen van pers door een PR bureau. Tevens zijn er 3 momenten geweest met online campagnes, o.a. Google adwords campagne en online campagne met de Persgroep en In de buurt Gouda. Dit had als direct resultaat dat de website welkominggouda.nl veel vaker is bezocht, in 2018 kwamen er meer dan 230.000 bezoekers op welkominggouda.nl.

Benutten sterke kanten van Gouda (kaas, etc.)

Met stadsmarketing activiteiten zet de gemeente in op het benutten van de sterke kanten van Gouda.

In 2018 is - naast de aandacht die de sterevenementen (inter-)nationaal genereren - Gouda als tolerante stad neergezet door het Roze Jaar en met name Roze Zaterdag. Met het festival Riverdale was er in 2018 een aansprekend evenement voor jongeren. Ook terugkerende kleine wijk- en buurt-evenementen zullen we een plek meegeven in de herziening van het Evenementenbeleid dat voor 2019 is voorzien.

Gouda 750

Een van de kansen die zich voordoet is het feit dat Gouda in 2022 viert dat het 750 jaar geleden stadsrechten ontving. Hiervoor is het programma Gouda 750 opgezet. In 2018 is de stuurgroep Gouda750 opgericht en is de opzet van het programma Gouda750 vastgesteld. De ambitie van Gouda750 is 75.000 ambassadeurs in 2022. Hiervoor worden vele projecten opgezet in samenwerking met de (culturele) partners in de stad en de bewoners die gedurende het feestjaar (31 juli 2021 t/m augustus 2022) plaats zullen vinden. Het kwartiermakerschap van bureau Brand uit Rotterdam is eind 2018 afgesloten en de opzet van de nieuwe projectorganisatie is vastgesteld door de stuurgroep. Ook de raadsbrede werkgroep Gouda 750 is in 2018 van start gegaan.

In 2017 is de lancering geweest van het project 'Goudse Geheimen'. Ook in 2018 is hier de nodige aandacht voor geweest. Deze worden omgezet naar 750 Goudse verhalen. De voorbereidingen voor de activiteiten zijn in volle gang en zullen ook de komende jaren nog aandacht vergen. In 2018 zijn ook middelen gereserveerd voor de viering van Gouda 750, die in een nog op te richten Fonds "Geef Gouda door" gestort zullen worden. Daarnaast is er € 750.000 beschikbaar die ingezet wordt als verdubbelaar. Wanneer bedrijven zich inzetten voor Gouda 750, wordt dit door de gemeente verdubbeld met een maximum van € 750.000. Dit heeft betrekking op zowel giften, het kopen van sponsorpakketten, maar ook kwantificeerbare inzet in natura en crowdfundingacties.

Kaas

Zowel lokaal als nationaal en regionaal zet de gemeente in op het versterken van het thema kaas in Gouda.

Het college heeft op 22 augustus 2017 uitgesproken mee willen te werken aan het mogelijk maken van de Cheese Experience. De plannen voor de Cheese Experience zijn in 2018 verder geconcretiseerd. Hiervoor is een subsidie van 90.000 euro verleend.

Het college heeft op 18 juli 2018 besloten een gemeentegarantie te verstrekken op een door de Stichting Gouda Cheese Experience af te sluiten geldlening. Inmiddels werd ook een omgevingsvergunning verleend voor de verbouwing van het

pand en is overeenstemming bereikt over de huurovereenkomst. In 2019 start de verbouwing en medio 2019 is opening van de Cheese Experience voorzien.

De Gemzu heeft besloten de Holland Kaaskeuring in 2019 in Gouda te laten plaatsvinden.

Cheese Valley was ook in 2018 weer populair bij de internationale pers. De Cheese Valley gemeenten hebben een kwartiermaker aangesteld om de plannen voor Cheese Valley verder uit te werken en een nieuwe governance voor te stellen. Het Nederlands Bureau voor Toerisme is hiermee aan de slag gegaan en heeft eind 2018 de plannen gepresenteerd in het bestuurlijk overleg Cheese Valley.

Groene Hart

De ligging aan twee rivieren en het daarmee verweven watersysteem spelen een centrale en verbindende rol in zowel de lokale als regionale samenhang. Daarom wordt sinds 2017 veel aandacht besteed aan regionale samenwerking op de gebieden van erfgoed, natuur en recreatie. Daarbij wordt de betekenis van Gouda als historisch hart in het Groene Hart breed uitgedragen, de historische band met de omliggende gebieden onderstreept en de onderlinge samenhang versterkt. Dit gebeurt via de erfgoedtafel van de "Oude Hollandse Waterlinie" en het project "Waterrecreatie en Erfgoed Hollandsche IJssel" en de samenwerking in de stichting "Hollandse IJssel Altijd Anders".

Concreet is in 2018 gewerkt aan de volgende activiteiten:

- Met de regio Midden-Holland en de provincie Zuid-Holland werkt Gouda aan een kansenkaart waterrecreatie. Het rondje Rijn-IJssel maakt hier deel van uit. Dit heeft ook een plek gekregen binnen de nieuwe visie Rijke Groenblauwe leefomgeving van de provincie Zuid-Holland;
- In het kader van het rondje Rijn-IJssel heeft in de zomer een succesvolle vaarproef plaatsgevonden op het traject Gouda-Reeuwijk v.v. Meer dan 400 bootjes, waaronder veel sloepen en kano's maakten gebruik van de mogelijkheid onbeperkt heen en weer te varen op deze 2 zaterdagen. Normaal ligt het maandgemiddelde van juli rond de 250 bootjes;
- In het najaar is gestart met de Netwerktroets Toervaartnetwerk "Rijn- en Veenstreek / Midden-Holland". Doel is om een antwoord te kunnen geven op de vraag, of een nieuw routenetwerk (Rondje Rijn-IJssel) daadwerkelijk een bijdrage kan leveren aan de vermindering van de pleziervaart op de Gouwe. Dit vormt een belangrijke bouwsteen in de toekomstontwikkelingen van het rondje.

Kunst en Cultuur

Actieve deelname aan culturele activiteiten

Culturele voorzieningen stimuleren een actieve deelname aan kunst en cultuur en bieden de mogelijkheid voor burgers om zich te ontwikkelen. Het zijn belangrijke ontmoetingsplaatsen in de stad die zorgen voor dynamiek en bijdragen aan een positief beeld van Gouda. Een breed aanbod aan culturele activiteiten, in combinatie met een historische binnenstad, draagt bij aan een goed leefklimaat en maakt de stad aantrekkelijk voor bezoekers en nieuwe bewoners.

Cultuurnota en cultureel ondernemerschap

Voor de periode 2018-2022 zijn aan de grote culturele partners meerjarige subsidies verstrekt. De speerpunten uit de in 2017 vastgestelde cultuurnota "Het cultureel vermogen van Gouda" zijn leidend geweest bij het maken van afspraken. De culturele partners hebben in 2018 de eerste stappen gezet voor de verdere verwezenlijking van die speerpunten. Zo is een culturele businessborrel gestart om meer binding te krijgen met het lokale bedrijfsleven en zetten de partners meer in op activiteiten met meer maatschappelijke doeleinden. Vanuit de subsidierelatie zijn we ook meer gaan sturen op verzakelijking en cultureel ondernemerschap om zo de financiële positie te verbeteren en te versterken.

De C4 worden zeer gewaardeerd door onze inwoners. Dat is duidelijk terug te zien in de bezoekerscijfers. Zo had Museum Gouda een recordjaar in 2018, waarin het maar liefst 62.500 bezoekers ontving, een stijging van 75% t.o.v. 2017. Hoogwaardige tentoonstellingen als Pieter Pourbus en Van Gauguin tot Toorop, trokken zowel Gouwenars als cultuurbezoekers uit de rest van het land, of zelfs het buitenland, naar de stad.

Cultuurhuis Garensponnerij, de belangrijkste partner van de gemeente op het gebied van amateurkunst en cultuureducatie, bracht het afgelopen jaar de Garensponnerij ruim 53.000 mensen in aanraking met kunst en cultuur. Ook wist het 19.000 kinderen te bereiken met cultuureducatie in de scholen.

De Goudse Schouwburg realiseerde weer een bezettingsgraad van 80% en maakte een begin met het aanbieden van meer maatschappelijk geëngageerde voorstellingen waarmee Gouda ook nieuwe bezoekers over de drempel haalde, zoals de voorstelling Melk en Dadels en de voorstelling Thuislozen waarbij de schouwburg een directe verbinding met het zorg- en welzijnveld wist te maken.

De Bibliotheek Gouda | De Chocoladefabriek manifesteert zich in het hart van de gemeenschap en is een plek waar alle Gouwenaren graag komen. Een venster op de wereld met voor elk wat wils, van lokale lijsttrekkersdebatten tot ontmoetingen met internationaal befaamde auteurs als 'Queen of Crime' Karin Slaughter.

De kracht en het enthousiasme van de betreffende instellingen, maar ook van niet-gesubsidieerde organisaties, creatieve ondernemers en vrijwilligers, zorgen voor een levendige stad. Dat is een cultureel kapitaal dat gekoesterd wordt.

Onderzoek verbreding Chocoladefabriek

Eerder is gebleken dat de verbreding van het huidige concept Chocoladefabriek met het Verzetsmuseum Zuid-Holland en het Filmhuis Gouda financieel niet haalbaar is.

Toch zijn er kansen gezien voor de programmatische verbreding met het Verzetsmuseum nieuwe stijl en heeft de gemeenteraad ingestemd met een motie om de inhuizing en samenwerking met het museum in een businesscase uit te werken. In 2019 zal de raad hier een definitief besluit over nemen.

Gezonde toekomst voor het Goudse erfgoed

In lijn met de Erfgoedvisie wordt qua focus ingezet op samenwerking en samenhang. De belangrijkste activiteiten in 2018 zijn gebaseerd op deze principes.

Dit zijn:

- Lancering van de Cultuurhistorische Basiskaart;
- Aanpak van de binnenstad voor Gouda 750;
- Begeleiding herbestemming leegstaand erfgoed;
- Het voor het voetlicht brengen van het verhaal van de stad.

In 2018 heeft een schouw plaatsgevonden voor de aanpak gevels in de historische binnenstad om alle achterstallig onderhoud aan panden te inventariseren. Het doel is om in 2022 (als Gouda 750 jaar stadsrechten heeft) de stad er mooi en verzorgd uit te laten zien. Er is daartoe een plan van aanpak opgesteld om al het achterstallig onderhoud aan monumentale panden in de binnenstad aan te kunnen pakken in samenwerking met bewoners van de binnenstad. Eigenaren worden op basis van prioritering benaderd en zo nodig aangeschreven om hun pand op te knappen. Voor de financiële ondersteuning ervan is bij de coalitievorming een budget beschikbaar gesteld.

Op het gebied van instandhouding van het erfgoed wordt nadrukkelijk veel aandacht besteed aan de aanpak van leegstand en het herbestemmen van monumenten. Deze aandacht groeit de laatste jaren in toenemende mate. Leegstand is slecht voor het behoud van monumenten en andere historisch waardevolle gebouwen. Ze moeten bruikbaar zijn en een eigentijdse functie hebben in de samenleving. Dat vraagt maatwerk. Belangrijke grote transformaties die in 2018 zijn voorbereid, gestart of uitgevoerd, zijn onder meer: Weeshuiscomplex, Gouwekerk, Spaardersbad, Jozefpaviljoen, Kazernegebouw (Cheese Experience) en het Kaaspakhuis aan de Wachtelstraat. Met het laatste project de sleepte architect/ontwikkelaar enkele prestigieuze prijzen in de wacht. Uiteraard waren ook vele kleiner objecten onderwerp van aandacht, waaronder het al 23 jaar leegstaande pand van Italia, Markt 65.

Het Goudse erfgoed speelt ook een belangrijke rol in de stadsmarketing. Vele lokale organisaties vertellen niet alleen op eigen wijze het verhaal van de stad, maar werken ook samen binnen het Historisch Platform Gouda. Zij brengen met allerlei initiatieven het Goudse erfgoed, zowel materieel als immaterieel, onder de aandacht en organiseren de cursus Goudologie, wat de betrokkenheid van de burger bij de stad vergroot.

Medio 2018 werd Cultuurhistorische Basiskaart (CHBK) voor de gemeente Gouda gepresenteerd en via internet ontsloten. Ze geeft een samenhangend verhaal van de stad, zichtbaar in woord en beeld, op het gebied van landschap, structuren, stedenbouw en bebouwing. Een en ander bijeengebracht in het gemeentelijk geografische informatiesysteem (GIS). Met de CHBK wordt begrip voor de omgeving vergroot, versnipperde informatie en kennis samengebracht. Met inzichtelijke erfgoedwaarden kunnen deze als inspiratie dienen voor plannersmakers. Ontwikkelmogelijkheden zijn terug te zien op de kaart met aanwezig, en ook verdwenen cultuurhistorische structuren. De CHBK is primair een voorbereidende activiteit voor de Omgevingswet en zal als onderlegger voor de uitwerking en invulling van de Omgevingsvisie worden gebruikt en als basis dienen voor een vernieuwd, nog op te stellen, beschermingsbeleid voor erfgoed. Omdat de opbouw van de CHBK in fasen of modules wordt uitgevoerd, zullen de komende jaren nog de nodige aanvullingen volgen.

Omschrijving	Streefwaarde	Stand
Aantal banen	Stijgende trend vanaf 2016	Het aantal in Goudse bedrijven werkzame personen laat een lichte stijging zien in 2017 (van 33.490 in 2016 naar 34.252 in 2017). Over 2018 zijn nog geen nieuwe cijfers bekend.
Aantal bedrijfsvestigingen	Aantrekken minimaal 1 groter bedrijf per jaar	Het aantal bedrijfsvestigingen in Gouda is gestegen van 4.772 in 2016 naar 5.794 in 2017. Over 2018 zijn nog geen nieuwe cijfers bekend. Landelijk bekende bedrijven Picnic en Dekbed Discounter hebben zich op Goudse Poort gevestigd.
Leegstand kantoren	Dalende trend vanaf 2016	In de monitor van Cushman & Wakefield is de leegstand in Gouda in 2018 gedaald van 18,2% naar 17,4%.

Omschrijving	Streefwaarde	Stand
Leegstand winkels	Dalende trend vanaf 2016	Onderdeel van de leegstandsverordening is een monitoringsysteem van de leegstand in het kernwinkelgebied de binnenstad. Van 2017 naar 2018 is het aantal leegstaande winkelpanden in de binnenstad gedaald van 55 naar 37 panden en van 12.161 naar 10.243 m ² . Gouda totaal: Het aantal leegstaande winkelpanden laat een dalende trend zien: van 108 in 2016 naar 94 in 2017 en 79 in 2018. Het aantal meter leegstaand winkelvloeroppervlak is ook lager dan in 2016, maar laat een wisselend beeld zien: 25.336 m ² in 2016, 17.546 m ² in 2017 en 19.063 m ² in 2018.
Bestedingen bezoekers	Stijgende trend	In 2018 hebben 1,1 miljoen bezoekers uit buiten- en binnenland Gouda bezocht. Het gemiddelde bestedingsbedrag van bezoekers uit Nederland ligt op € 31,30 per persoon.
Bezoeker gesubsidieerde instellingen	Stijgende trend	In 2018 zijn de bezoekersaantallen van de gesubsidieerde instellingen gestegen. De grootste stijging is te zien bij Museum Gouda met een bezoekersrecord van 60.934 bezoekers, een stijging van bijna 75% t.o.v. 2017. Cultuurhuis Garenspinnerij kende een stijging van circa 28% en bij de Schouwborg steeg het aantal bezoekers met 13%. De bibliotheek laat een lichte stijgende lijn zien.

3.1.4 Verbonden partijen

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) verplicht de gemeente om in de programma's te rapporteren over de gerealiseerde bijdrage van verbonden partijen aan de beleidsdoelstellingen van de gemeente.

Verbonden partijen	Doel
Natuur en recreatieschap Groenalliantie Midden-Holland	De Groenalliantie behartigt de bovengemeentelijke belangen van het beheer en de ontwikkeling van groengebieden zoals het behoud en de versterking van de groen- en recreatieve verbindingen, de landschappelijke kwaliteiten en de biodiversiteit binnen de groengebieden, evenals de bevordering van de leefbaarheid en de toeristische aantrekkingskracht.
Streekarchief Midden-Holland	Het Streekarchief Midden-Holland bewaart conform de Archiefwet de archieven van de besturen en ambtelijke instellingen van de deelnemende gemeenten en Regio Midden Holland.
Bedrijvenschap Regio Gouda	Het Bedrijvenschap regio Gouda ontwikkelt in opdracht van de gemeenten Gouda, Waddinxveen en Zuidplas het regionale bedrijventerrein Gouwe Park.

Natuur en recreatieschap Groenalliantie Midden-Holland

Voor bedrijven is een prettige woon-en leefomgeving voor medewerkers een aspect dat een rol speelt bij de keuze voor een vestigingsplaats. Gouda biedt met zijn historische binnenstad én zijn aantrekkelijke omgeving met gevarieerde recreatieve mogelijkheden een aantrekkelijke vestigingsplaats. Gouda heeft binnen zijn stadsgrenzen beperkte groene recreatieve gebieden. De recreatiegebieden van de Groenalliantie zijn daarom van belang.

Om beter tegemoet te komen aan deze doelstellingen worden de recreatiegebieden doorontwikkeld qua inrichting, waarbij op verschillende doelgroepen wordt ingespeeld: van passieve naar actieve recreatie, van verblijven naar beleven en gebruiken (creatief, sportief, ontdekkend, luxe genieten, natuur genieten, familieverband e.d.). Met de uitvoering van de maatregelen in het kader zogeheten Kwaliteitsimpuls wordt aan de doorontwikkeling invulling gegeven.

Streekarchief Midden-Holland (SAMH)

Het Streekarchief Midden-Holland (SAMH) is het cultuurhistorisch 'geheugen' van Midden-Holland. SAMH bewaart conform de Archiefwet de archieven van de besturen en ambtelijke instellingen van de gemeenten Gouda, Krimpenerwaard, Krimpen aan de IJssel, Waddinxveen, Zuidplas en de Omgevingsdienst Midden-Holland. Naast gemeentearchieven beheert Streekarchief Midden-Holland ook de overgebrachte rijksarchieven uit deze gemeenten. Bovendien is het streekarchief in het bezit van archieven van talloze particuliere instellingen en bedrijven uit de omgeving. Op de studiezaal wordt een zo volledig mogelijke bibliotheek bijgehouden van boeken, tijdschriften en andere publicaties die betrekking hebben op de regio.

De kerntaken die SAMH voor de gemeenten uitvoert zijn: het in standhouden van de archiefbewaarplaats (het GouweDepot) en het beheer van de archieven aldaar; het toezicht op het beheer van archieven die nog bij de gemeenten staan; het beheer van de studiezaal en het betrekken van diverse publieksgroepen en gemeenschappen bij de lokale en regionale geschiedbeoefening en archiefbeheer (educatie). Momenteel bezint het Streekarchief zich, samen met de deelnemende gemeenten, op haar veranderende rol in het digitale tijdperk.

Bedrijvenschap Regio Gouda

Het Bedrijvenschap Regio Gouda is een zelfstandige organisatie waarin de gemeenten Gouda, Waddinxveen en Zuidplas op gelijkwaardige basis samenwerken. Het bedrijvenschap ontwikkelt het regionale bedrijventerrein Gouwe Park van 45 ha netto om zo ruimte te bieden voor de vestiging van bedrijven en daarmee werkgelegenheid te behouden of te verbeteren. De (concept-)begroting 2020 voorziet in een geleidelijke uitgifte van alle gronden tot 2021.

3.1.5 Wat heeft het gekost?

3.1.5.1 Overzicht exploitatie

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2018	Begroting 2018 na 2e wijziging	Rekening 2018	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijziging
Lasten				
PG Cultuur	7.336	7.412	7.224	188
PG Economie	5.181	5.235	5.048	187
PG Toerisme en recreatie	1.974	2.063	2.119	-56
Totaal lasten	14.491	14.710	14.392	318
Baten				
PG Cultuur	0	0	0	0
PG Economie	-3.766	-5.167	-5.203	36
PG Toerisme en recreatie	-158	-158	-274	117
Totaal baten	-3.924	-5.325	-5.478	153
Saldo van baten en lasten	10.567	9.385	8.914	471
Toevoegingen aan reserves (lasten)	0	128	128	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	-165	-260	-260	0
Gerealiseerd resultaat	10.402	9.253	8.782	471

3.1.5.2 Verschillenverklaring exploitatie

Omschrijving (bedragen * € 1)	Lasten	V/N	I/S	Baten	V/N	I/S
Cultuur	188.000	V				
Accommodaties: Voor een onderzoek naar de verbreding van de Chocoladefabriek is bij het 2e ijkmoment 2017 eenmalig € 40.000 beschikbaar gesteld. Het onderzoek is eind 2017 in gang gezet. De middelen zijn in 2017 en 2018 niet tot besteding gekomen. Het onderzoek bevindt zich begin 2019 in een afrondende fase en besluitvorming door de raad over de toekomst wordt nog in 2019 verwacht. Om die reden wordt aan de raad voorgesteld dit budget in 2019 opnieuw beschikbaar te stellen.	40.000	V	I			
Cultuurparticipatie en educatie: In 2015 is een Cultuur en Erfgoedfonds ingesteld. Aan de raad wordt voorgesteld om het voor 2018 gereserveerde bedrag, evenals voorgaande jaren, toe te voegen aan deze reserve in het kader van Gouda 750 jaar.	52.000	V	I			
Musea: Een voordeel wordt gerealiseerd door het niet benutten van het budget kunst in de openbare ruimte.	48.000	V	I			
Streekarchief: De bijdrage aan het streekarchief blijft binnen de begroting. Per saldo is hier een klein voordeel te zien.	12.000	V	I			
Overig	36.000	V	I			
Economie	187.000	V		36.000	V	
Supinfo: De geraamde budgetten voor de vestiging van een universitaire ICT-opleiding in Gouda zijn niet volledig benut.	13.000	V	I			
Overige economische ontwikkeling: In verband met de verlaging van het OZB-tarief is er ten opzichte van de begroting een voordeel van € 29.000 gerealiseerd op de bijdrage Ondernemersfonds Gouda. Het overige voordeel is opgebouwd uit een aantal kleinere posten. De financiële bijdrage (€ 15.000) van een externe partij ter dekking van een deel van de onderzoekskosten Kantorenvisie was niet begroot.	36.000	V	I	15.000	V	I
Beheer onroerende zaken: Voor de sloop van de voormalige onderwijslocatie Oosthoef 7 is bij de Kadernota 2017 een budget beschikbaar gesteld. In 2018 is gestart met de sloop. Aan de raad wordt voorgesteld het restant in 2019 opnieuw beschikbaar te stellen voor de afronding van de sloopwerkzaamheden.	30.000	V	I			
Beheer onroerende zaken: De overige voordelen bestaan uit meerdere aspecten van de exploitatie van vastgoed zoals minder betaalde belastingen, lagere toerekening van de overhead en niet geraamde huuropbrengsten.	107.000	V	I	21.000	V	I

Omschrijving (bedragen * € 1)	Lasten	V/N	I/S	Baten	V/N	I/S
Toerisme en recreatie	56.000	N		117.000	V	
Voor een bedrag van € 65.000 zijn VVV-bonnen in- en verkocht. Dit was niet begroot. Het overige voordeel op de lasten (€ 9.000) betreft een aantal afzonderlijke posten. Het restant voordeel op de baten is opgebouwd uit een aantal posten: inkomsten kermissen/circus (€ 11.000), diverse VVV-verkopen vanuit de winkel en arrangementen (€ 34.000) en overige baten (€ 7.000).	56.000	N	I	117.000	V	I

3.1.5.3 Investerings

Investerings op basis van jaar gereed (bedragen * € 1.000)	Gepland 2018	Werkelijk 2018	Vershil
Vastgoed	54	50	4
TOTAAL	54	50	4

Toelichting op het investeringsoverzicht

Vastgoed

Voor het upgraden van het pand aan de Zwolleweg is bij het 1e ijkmoment 2017 een investeringsbudget beschikbaar gesteld van € 55.000. De werkzaamheden zijn in 2018 binnen budget uitgevoerd.

3.2 Zorg (Wmo)

Toelichting bij de foto:

Uitreiking Goed Geregeld keurmerk aan de werkgroep Kernkracht door wethouder Corine Dijkstra.